

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/45574
SK 164

Sayı : E-69602026-610-00067281717 - 70392545
Konu : Soru Önergesi (7/45574)

27.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.05.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0822034 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen 7/45574 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 0D9D6DCB-FEF6-477A-B37D-E64ED744F396

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA

Faks No: (0312) 449 13 41

Bilgi İçin:Soru Önergeleri Birimi

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

Telefon No: (0312) 449 1338-36

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK'e ait 7/45574 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin

Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Sarp Gümrük Kapısı en fazla yolcu ve araç giriş-çıkışı yapılan kara gümrük kapılarından biridir. Covid-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılında tüm kara gümrük kapılarından giriş ve çıkış yapan toplam yolcu sayısı 27,6 milyon olup bunun 6,8 milyonu Sarp Gümrük Kapısı'ndan giriş-çıkış yapmıştır. Aynı yıl içerisinde, tüm kara gümrük kapılarımızdan 3,7 milyon tır giriş ve çıkış yapmış olup bunlardan 308,5 bini Sarp Gümrük Kapısı'nı kullanmıştır.

2020 yılında tüm kara gümrük kapılarımızdan giriş ve çıkış yapan 3,4 milyon tırdan 314 bini Sarp Gümrük Kapısı'nı kullanmıştır. 2020 yılında, tüm kara gümrük kapılarından giriş ve çıkış yapan toplam yolcu sayısı 7,6 milyondur. Bunun 1,3 milyonu Sarp Gümrük Kapısı'ndan giriş-çıkış yapmıştır. Bu bağlamda, Sarp Gümrük Kapısı, Kapıkule ve Habur'dan sonra en fazla yolcu giriş-çıkışı yapılan 3'üncü kara gümrük kapısı olmuştur.

Sarp Gümrük Kapısı'nda oluşan tır kuyrukları; Gürcistan'a açılan diğer gümrük kapıları olan Türkgözü ve Aktaş Gümrük Kapıları'ndaki TIR işlemlerinin mevsim şartları nedeniyle Sarp Gümrük Kapısı'na yönlendirilmesi, Gürcistan tarafında yaşanan idari veya teknik sorunlar, zaman zaman artan tır trafiği ve transit geçiş belgelerinin temininde yaşanan zorluklar gibi birtakım nedenlerden kaynaklanabilmektedir.

Söz konusu gümrük kapısının daha etkin bir işleyişe kavuşturulabilmesi için Sarp Gümrük Kapısı modernize edilmiş ve bu kapsamda yürütülen çalışmalar 2018 yılı sonunda tamamlanmış olup hâlihazırda gümrüklü sahada fiziksel şartlardan kaynaklı herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Yürütülen modernizasyon çalışmaları neticesinde;

- Ülkemize giriş ve Ülkemizden çıkışta yer alan 8 adet peron 12'ye çıkartılmış,
- Gümrük sahası genişletilerek 37 dönümden 46 dönüme çıkartılmış,
- Yolcu yaya geçişlerinin, araç trafiğinden tamamen ayrıştırılarak yürüyen bantlarla üst kattan yapılması sağlanmıştır.

İlaveten yine Gürcistan'a açılan bir diğer kapımız olan Türkgözü Gümrük Kapısı'nın yap-işlet-devret modeli ile yenilenmesine ilişkin çalışmalar devam etmekte olup 2021 yılı içinde temel atılması hedeflenmektedir.

Sarp Gümrük Kapısı'nda araçların işlemlerinin daha etkin hâle getirilerek araç trafiğinin hızlandırılması amacıyla, Gürcistan Gümrük Makamları da dâhil olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapılmakta ve Bakanlığımızca gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bu bağlamda Sarp Gümrük Kapısı'nda, 15.05.2021 tarihinde Bakan düzeyinde, 24.05.2021 tarihinde ise Bakan Yardımcısı düzeyinde Bakanlığımız heyeti ve Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürü, Artvin Valisi, Hopa Kaymakamı, Arhavi Kaymakamı, İl Emniyet Müdürü, Artvin Zirai Karantina İl Müdürü, Uluslararası Nakliyeciler Derneği ve Hopa Ticaret ve Sanayi Odası yetkililerinin katılımıyla yerinde incelemelerde bulunulmuştur.

Sarp Gümrük Kapısı'ndaki beklemler soru önergesinde de belirtildiği üzere, yol geçiş belgelerinin temininden kaynaklanmış olup Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nca gerekli önlemlerin alınması sağlanmıştır.

Araç sürücülerinin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla tır parkı yapılması (dinlenme alanı oluşturulması) hususu Bakanlığımızın yetki ve görev alanı dışında bulunmaktadır. Öte yandan, hâlihazırda kullanılmakta olan 170 tır kapasiteli Esenkıy Tır Parkı ile 70 tır kapasiteli olan ve daha çok ilaç gibi acil nitelikteki yükler ile özel fatura kapsamındaki yükleri taşıyan tırlar için kullanılan Kopmuş Tır Parkı mevcut ihtiyacı karşılamakta yetersiz kaldığından, ilave tır parkı yapılmasıyla ilgili olarak Bakanlığımızca Artvin Valiliği'nden gerekli çalışmaların yürütülmesi istenmiştir.

Bu kapsamda, Rize istikametinden gelişt Arhavi ilçe girişinde 150-200 tır kapasiteli tır parkının yapım işi tamamlanarak hizmete girmiştir.

Sarp Gümrük Kapısı'nda, bir tır aracının gümrük kapısına girişi ile çıkışı arasındaki ortalama süre 20 dakikadır. Sarp Gümrük Kapısı'ndan ortalama her 3 dakikada bir tır Ülkemize giriş yaparken, her 2 dakika 20 saniyede bir tır yurt dışına sevk edilmektedir.

Bununla birlikte, kaza yapan tırlar Gürcistan mevzuatına göre eksik belge sebebiyle geri dönüş yapan tırlar, Gürcistan tarafından açık sevki kabul edilmeyen tırlar vb. nedenlerle 2021 yılında 186 tırın (binde iki) Sarp Gümrük Kapısı'nda 24 saatten fazla beklediği tespit edilmiştir.

Sarp Hudut Kapısı'nda yaşanan sorunların çözümüne yönelik Gürcistan Gümrük İdaresi ile temasa geçilerek Bakanlığımızca gerekli girişimlerde bulunmaktadır. Söz konusu görüşmeler, teknik düzeyde olabildiği gibi, sorunun niteliğine bağlı olarak, üst düzey Gümrük İdaresi Başkanları düzeyinde de ele alınabilmektedir.

Bu bağlamda, Gürcistan Gümrük İdaresi ile Ortak Gümrük Komitesi toplantıları düzenli olarak gerçekleştirilmekte olup anılan toplantılarda iki ülke gümrük alanında yaşanan sorunlar ve gümrük idareleri arasında işbirliğine yönelik hususlar, iki ülke Gümrük İdareleri Başkanları arasında üst düzeyde ele alınmaktadır. Bu çerçevede, 06 Mart 2020-11 Mart 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen altı adet üst düzey temasta iki ülke gümrük idareleri arasındaki işbirliği ve gümrüklerde yaşanan sorunlara dair hususlar ele alınmıştır. Bununla birlikte, Gürcistan Gümrük İdaresi ile gümrük işlemlerinin hızlandırılmasına yönelik çeşitli işbirliği projelerimiz bulunmaktadır.

Ayrıca, Türkiye ile Gürcistan arasında işbirliğinin geliştirilmesi, gümrük işlemlerinin hızlandırılması, uyumlaştırılması ve basitleştirilmesine yönelik olarak eşyaya ilişkin ön bilgilendirmelerin detaylı olarak paylaşılması çerçevesinde transit veri değişimi projesi aktif olarak işlemektedir.

Diğer taraftan, Gürcistan Gümrük İdaresi ile ihracat verilerinin gönüllü paylaşımına dayanan Basitleştirilmiş Gümrük Hattı tesisine yönelik müzakereler son aşamaya gelmiş olup anılan anlaşmanın müzakerelerinin tamamlanmasının ardından imzalanması öngörülmektedir.

Karayolu taşımacılığı Ülkemizden hem Gürcistan'a hem de Orta Asya coğrafyasına yapılan ihracatta önemli bir paya sahiptir. 2020 yılında Ülkemizden Gürcistan'a yapılan ihracatta karayolunun payı %90,24'tür.

Sarp Sınır Kapısı özelinde beklemlerin önemli bir sebebi Gürcistan gümrük işlem sürelerinde yaşanan uzamalar ve transit geçişlerde Gürcistan tarafından alınan geçiş ücretidir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı koordinasyonunda 22-23 Ocak 2019 tarihlerinde Gürcistan ile gerçekleştirilen Kara Ulaştırması Karma Komisyon (KUKK) Toplantısı'nda sorunlarımız Gürcistan Makamlarına iletilmiş olup Gürcistan tarafınca sorunların inceleneceği, idarelerinden kaynaklı sorunların derhal çözüme kavuşturulacağı belirtilmiştir. Hâlihazırda sorunlara ilişkin

geri dönüş sağlanamamış olmakla birlikte önümüzdeki dönemde gerek Gürcistan ile gerçekleştirilecek ikili resmi temaslar gerekse ticaret müşavirliğimiz çabaları ile sorunların çözümüne yönelik girişimlerde bulunulmaya devam edilecektir.

11 Nisan 2019 tarihinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı arasında gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde geçiş belgesi kotaları şu şekilde belirlenmiştir:

İkili/transit	150.000
Boş giriş	18.000
3'üncü ülke geçiş belgeleri (boş giriş dahil)	5.000
Türk Limanlarından Yük Alma	300

30.11.2021 tarihi itibarıyla kalan ikili/transit belge sayımız 44.220 adet; boş giriş belgesi 15.151 adet ve 3'üncü ülke belgesi 285 adet olup hâlihazırda Gürcistan ile geçiş belgesi sorunu bulunmamaktadır.